

OMADINSKI KLUB POD ISTIM SUNCEM JABLICA
Trg oslobođenja b.b. 88420 Jablanica
Tel. +38736753475
Faks 38736753475
www.okpis.org

GODIŠNJI IZVJEŠTAJ

2016

Sadržaj

Grad jednakih mogućnosti	3
Studijska putovanja – Tivat (Crna Gora) i Gradiška (BiH)	4
Poslovna zona šljunkara	4
Škola kanua 2016	5
Veslački maraton 2016.....	7
Internet-caffe centar	7
Kino projekcije u Jablanici	8
Pozorišne predstave.....	8
Čarobna noć u Gradskom parku – igra i zabava za djecu i mlade	9
Usavršavanje za prevenciju ovisnosti - JUPPO	10
Budi muško klub Jablanica (BMK)	12
Mladi za kulturu	14
Izložba fotografija „Razlike inspirišu“.....	14
Vijeće mladih općine Jablanica	14
Learning indeed – Euro-med projekat	14
Obilježavanje 14 godina Instituta za razvoj mladih KULT	15
Posjeta Asocijacije srednjoškolaca u BiH.....	15
Uređenje trim staze na brdu Križ	15
LVS Jablanica	16

Grad jednakih mogućnosti

(od 2. februara 2015. do 1. februara 2016.)

Omladinskim klub „Pod istim suncem“ kao partner i Općina Jablanica kao korisnik granta implementirali su aktivnosti dijela zajedničkog projekta Evropske unije i Vijeća Evrope „Unapređenje ljudskih prava i zaštite manjina u jugoistočnoj Evropi“ fokusiranog na poboljšanje ostvarivanja prava manjina na raznim nivoima vlasti u jugoistočnoj Evropi na osnovu standarda Vijeća Evrope u ovoj oblasti, a naročito Okvirne konvencije za zaštitu nacionalnih manjina (FCNM) i Evropske povelje za regionalne i manjinske jezike (ECRML). Glavni cilj projekta je davanje podrške zajednicama i općinama kako bi razvile konkretna rješenja za prepreke u primjeni manjinskih prava na lokalnom nivou, uz redovnu stručnu podršku Vijeća Evrope, koju će pružati regionalni i međunarodni eksperti.

Naš projekta pod nazivom „Grad jednakih mogućnosti“ je podržan u ukupnom iznosu 20.000,00 eura se počeo implementirati 2. februara 2015. godine a završetan je 1. februara 2016. godine. Tokom trajanja projekta realizovali smo sljedeće aktivnosti:

1. Organizacija provođenja i obrade analize trenutnog stanja i potreba Romske populacije u Jablanici – izrada socijalne karte.
2. Organizacija studijske posjete Romske manjine iz Jablanice udruženju CZP “ROMALEN” Kakanj.
3. Organizacija i realizacija treninga s ciljem osnaživanja lokalnih Roma, uključujući i IT treninge.
4. Akcija uređenje romskog groblja na lokalitetu Zlate je obuhvatila postavljanje zaštitne ograde sa kapijom, čišćenje i uklanjanje rastinja na groblju te dovođenje gradske vode na postavljeno korito.
5. Uvođenje usluge Dnevnog centra za romsku djecu i mlade kroz program edukacije i socijalizacije uz podršku stručnog osoblja.
6. Manifestacija „Dijalog kultura“ .
7. PRESS konferncija i podjela računara

Dana, 22.01.2016. godine, u prostorijama Omladinskog kluba „Pod istim suncem“ Jablanica održana je konferencija za medije i dodjela laptop računara djeci Romske zajednice povodom završetka projekta „Grad jednakih mogućnosti“ koji je provodila Općina Jablanica u saradnji sa Omladinskim klubom „Pod istim suncem“.

Laptop računare dobilo je 7 mlađih koji su uspješno završili kurs informatike.

Studijska putovanja – Tivat (Crna Gora) i Gradiška (BiH)

Po završetku lokalnih projektnih aktivnosti predstavnici OKPIS su učestvovali su u dvije studijske posjete – otvorena dana u Tivtu (Crna Gora) 16.09. i Gradišci (BiH) 20.09.2016., kao i jednom sastanku na temu politika prema manjinama, u Gradišci. Glavni cilj studijskih posjeta bilo je predstavljanje dobre prakse u oblasti zaštite nacionalnih manjina koje su provodile dvije navedene općine, te djeljenje iskustava i izazova na lokalnom nivou, uključujući i ograničene resurse, koji su veoma slični u zemljama koje sudjeluju u projektu, te širenje praktičnih mjera provedenih uspješno i na druge općine i gradove u regionu.

Sastanak o politikama prema manjinama održan je u Gradišci, a učesnici su uključivali predstavnike lokalnih samouprava, kantonalnih, entitetskih i državnih institucija, Vijeća Evrope i predstavnike Delegacije EU u BiH koji su bili uključeni u regionalnih projekat. Cilj sastanka bio je pripremiti set preporuka koje će vlastima na državnom nivou pružiti podršku za bolje, sistematsko, adresiranje problema zaštite manjina.

Poslovna zona Šljunkara

Projekat je podržalo Federalno ministarstvo razvoja, poduzetništva i obrta, putem Javnog natječaja za odabir korisnika Grant sheme „Unaprjeđenje poduzetničkih zona u Federaciji BiH“. Cilj podrške je poboljšanje poslovne infrastrukture i realizaciji potencijala poduzetničkih zona u svrhu ekonomskog rasta i zapošljavanja na lokalnom nivou. Sredstva iz Grant sheme su usmjerena na izgradnju nove i unaprijeđenje postojeće infrastrukture u okviru poduzetničke zone Šljunkara kao preduvjeta za ekonomski rast i zapošljavanje na lokalnom nivou. Ulaganja u infrastrukturu ima za cilj poboljšanje pristupa, kapaciteta, kvaliteta i atraktivnosti poduzetničke zone. Ova ulaganja će se kombinirati sa podrškom pratećim uslugama razvoju poduzetništva, kao faktora za ekonomski rast na lokalnom nivou te jačanjem kapaciteta za upravljanje poduzetničkom zonama, kako bi se kreiralo bolje okruženje za djelovanje malih i srednjih poduzeća (MSP).

Osnovni ciljevi Grant sheme su:

- Izgradnja komunalne infrastrukture, tamo gdje nedostatak iste predstavlja prepreku razvoju poduzetništva;
- Unaprjeđenje usluga za razvoj poduzetništva kao faktora za ekonomski rast na lokalnom nivou

Projekat će biti realizovan na partnerskoj osnovi sa Općinom Jablanica. Aktivnosti koje realizuje omladinski klub su edukativne aktivnosti i izrade web alata za privredne subjekte u poslovnoj zoni.

Mala i srednja preduzeća kao korisnici poslovne zone treba da steknu znanja i vještine koje su potrebne za uspješno poslovanje putem edukacije i savjetovanja.

Također, ćemo uraditi promociju putem izrade zajedničke web stranice i korištenjem socijalnih mreža. Educirat ćemo maksimalno 16 osoba iz oblasti MSP-marketinga, pisanja biznis plana, korištenja web alata i sl.

U 2016. godini uradili smo edukaciju iz oblasti izrade pisanje poslovnog plana i započeli na prikupljanju građe za izradu zajedničkog web portala poslovne zone.

Škola kanua 2016

Problem koji je bio rješavan projektnom intervencijom je vezan za potrebe mladih Jablaničana za sadržajima kojima se poboljšava kvalitet njihovih života u lokalnoj zajednici. Naravno, problem je targetiran i definisan strateškim dokumentima općine. Kroz projektnu intervenciju smo uključivali mlade i promovisali duh volonterizma.

Projektom smo intervenirali na nekoliko nivoa bitnih za mlade i našu lokalnu zajednicu. Prvi nivo jeste i povećana uključenost mladih u aktivnosti OCD-a. Škola kanua je trajala 30 časova i implementirana je na Jablaničkom jezeru. Kroz školu je prošlo 25 mladih jablaničana/ki. Polaznici su tokom škole stekli osnovna znanja upravljanja kanuom i sigurnosti u vožnji. Poseban aspekt smo posvetili sigurnosti polaznika. Školu su vodili certificirani treneri OKPIS-a. Svi polaznici su ujedno postali članovi OKPIS-a.

Školu kanua smo iskoristili za promociju volonterizma i buđenje svijesti mladih za ovakvim oblikom angažmana. Naime, obavezan dio škole bio je prikupljanje otpada na Jablaničkom jezeru, kojeg je u vrijeme izvođenja obuke bilo u velikim količinama. Prikupljanjem otpada stvorili smo ambijent za uslovnije korištenja jezera u turističke svrhe. Također smo sa mladim čistili priobalni pojas od trave koja odvraća turiste i domaće kupače od posjete jezeru (plaža Peta).

Mladi su sposobili teren za odbojku sa kojim smo upotpunili ponudu na plaži i indirektno povećali broj posjetilaca iz regionala a direktno poboljšali uslove za boravak na plaži jablaničanima.

Rezultati koje je projekat dostigao su:

1. Edukovano 25 mladih jablaničana/ki za vožnju kenuom kroz 30 sati obuke i 35 studenata Fakulteta za tjelesni odgoj Mostar.
2. Prikupljeno 2 kamiona krutog otpada sa Jablaničkog jezera za 15 dana
3. Očišćena i uređena plaža Peta za kupače za 15 dana
4. Postavljen mobilijar za rekreaciju kupača –mreža za odbojku, koš i svlačionica te omogućeno njegovo korištenje za mlade u toku mjesec dana.
6. Promovisano Jablaničko jezero kao poželjna destinacija kroz društvene mreže i naše aktivnosti putem lokalnih medija za četiri mjeseca .
7. Povećan broj posjetilaca Jablaničkom jezeru za 5% za četiri mjeseca
8. Pripremljeni materijali su pripremljeni za promo brošuru o zagađenosti jezera na kojima su radili mladi aktivisti omladinskog kluba. Međutim, zbog umanjenog iznosa nismo bili u mogućnosti štampati materijal.

Korisnici projekta su bili mladi jablaničani, korisnici plaže Peta/građani Jablanice, mještani Papraska i svi koji će indirektno dobiti informacije o projektu odnosno potencijalima Jablaničkog jezera. Projekat je trajao četri mjeseca.

Aktivnosti škole, uređenje plaže, postavljanje mobilijara (koš i teren za odbojku) prezentovane su putem interneta i portala u regionu što predstavlja dobar početak predstavljanja onoga sa čime raspolažemo i što Jablaničko jezero nudi turistima a što će indirektno uticati na povećan broj posjetilaca U saradnji sa JPRTV Jablanica smo kontinuirano prezentovati aktivnosti građanima jablanice a posebice smo bili fokusirani na mlade u svrhu uticanja na svijest maldih o problematici kojom se projekat bavi.

Partnerstvo/saradnju smo realizovati kroz učešće JP RTV Jablница na promotivnim aktivnostima projekta. Dodatni rezultat na projektu je ostvaren kroz saradnju sa Univerzitetom Džemal Bijedić i njihovim profesorima i studentima.

Veslački maraton 2016

30.7.2016. u sklopu manifestacije „Jablaničko ljeto 2016“, pod pokroviteljstvom Općine Jablanica i u organizaciji Omladinskog kluba „Pod istim suncem“, održan je jedanaesti, tradicionalni Veslački maraton na Jablaničkom jezeru. Na stazi dugoj 4.210 metara od plaže „Vila“ Ostrožac do plaže „Peta“ u Donjem Paprasku takmičila se 23 posade, koju su činila dva veslača sa drvenim tradicionalnim čamacima dužine 3,5 metara i dubine 50 centimetara. Iako je ovogodišnja trka bila najneizvjesnija do sada, rekord iz 2012. godine koji iznosi 27 minuta i 34 sekunde, nije oboren. Cilj manifestacije je očuvanje tradicije i promocija ljepota jablaničkog kraja.

Internet-caffé centar

U sklopu centra djeluje internet caffe za mlade koji je otvorenog tipa i radi svaki dan u sedmici od 8 do 22 sata. Dnevni centar je opremljen sa kafe kuhinjom i 6 računara priključenih na internet. Centar ima svojih 450 članova koji posjećuju dnevni boravak i koriste internet usluge.

Ovaj program OKPIS-a je održivog karaktera.

Kino projekcije u Jablanici

Kino u Jablanici je radilo smanjenim intenzitetom zbog nedostatka opreme koja prati savremenu tehnologiju u ovoj industriji. U ovakvoj situaciji bili smo prinuđeni da iznajmljujemo, veoma nepovoljno, opremu od privatnih firmi kako bi upriličili kino projekcije za građane 3D tehnologiji. U ovoj godini općina jablanica je izrdila Glavni projekat rekonstrukcije Kina. OKPIS je u 2016. godini poduzeo aktivnosti traženja potencijalnih dionika za rekonstrukciju.

Neki od naslova filmova koje su građani mogli pogledati u 2016. godini su:

FILM "Fifty Shades of Black", ANIMIRANI FILM "Pixies"

Filmovi koji su prikazani su bili veoma dobro posjećeni od strane publike.

Pozorišne predstave

Tokom izvještajne godine u skladu sa raspoloživ sredstavima nastojali smo za naše sugrađane da upriličimo što veći broj pozorišnih predstava.

Neke od prikazanih predstava su:

26. novembar

Predstava "Mujo, Suljo i Fata u društvu spektakla"

14. oktobar

Stand-Up: Pedja Bajović - S NOGU

29. april

VEČER STAND UP KOMEDIJE Monty Dayton

17. april

Komedija "Ko je DRŽAVNI LOPOV"

1. april

Urnebesna hit komedija "MORA OD ODMORA"

Fri 8 PM · KINO JABLANICA

17. januar

DJEĆIJA HIT PREDSTAVA "MAŠA I MEDVJED"

29. decembar

Novogodišnja predstava za namlađe jablaničane sa dodjmom paketića.

decembar

Cirkus Valentino- Micky mouse

Čarobna noć u Gradskom parku – igra i zabava za djecu i mlade

U četvrtak, 21.7.2016. godine, u Gradskom parku u Jablanici je organizovan događaj za najmlađe pod nazivom Čarobna noć.

Djeca i roditelji imali su priliku 3 sata uživati u mnoštvu sadržaja, od sportskih aktivnosti (nogomet, košarka, kroket, trčanje u vrećama, badminton, kuglanje, hula-hop), plesa, twistera, kreativnih aktivnosti kao što su crtanje po licu, bojenje, crtanje na podu, pravljenje predmeta od papira, do društvenih igara i mnogih drugih sadržaja za igru i opuštanje.

Pored aktivnosti za djecu, u parku je, u saradnji sa UNDP BiH, predstavljena i izložba fotografija pod nazivom „Razlike inspirišu“ . Izložba je nastala kao rezultat foto konkursa, a organizovali su ga UNESCO, UNICEF i UNDP BiH u sklopu projekta „Dijalog za budućnost“.

Veliki broj djece i roditelja učestvovao je u navedenim sadržajima koje je za njih pripremio Omladinski klub „Pod istim suncem“ uz ogromnu podršku velikog broja volontera. I djeca i roditelji su izrazili želju da sličnih događaja za najmlađe u narednom periodu bude još više.

Usavršavanje za prevenciju ovisnosti - JUPPO

OKPIS je nakon pozitivnog odgovara na aplikaciju postao učesnik Projekta prevencije ovisnosti i unapređenja zdravlja u radu sa mladima, 2014.-16. Stručno usavršavanje i strukturalno umrežavanje za ključne aktere prevencije ovisnosti u BiH (JUPPO) kojeg implementira Udruženje NARKO NE iz Sarajeva.

Ciljevi projekta

- Usvajanje stručnih i pedagoških kompetencija za praktični rad sa mladima na području primarne prevencije ovisnosti i unapređenja zdravlja u BiH;
- Usvajanje vještina i odnosa za projektni razvoj i menadžment kao i lobiranje kod političkih lidera u omladinskom i zdravstvenom sektoru.

Aktivnosti u 2016. godini na kojima su predstavnica OKPIS-a i/ili direktor učestvovali su:

24.-27.2.2016. - 7. modul , Pedagogija plesa i pokreta

Pod vodstvom trenera Irene Madzoski Schilde i Andree Marton iz Minhena učesnici projekta imali su priliku učiti o novim metodama bitnim za jačanje zaštitnog faktora zdravlja. Doživljaj muzike i pokreta kao sredstva usavršavanja osjećaja za vlastito tijelo, iskustva sa dimenzijama pedagogije plesa i pokreta koje unapređuju zdravlje i zajednicu, muzika, pjevanje i ples kao izraz i jačanje životne radosti, raznovrsnost plesa i pokreta u kulturama u BiH samo su neke od tema koje su obrađivane na ovom modulu.

15.-16.3.2016. - radionica za rukovodioce matičnih organizacija

Direktori matičnih organizacija JUPPO projekta i predstavnici državnih ministarstava susreli su se u Sarajevu na dvodnevnoj radionici na kojoj su razgovarali o JUPPO projektu.

Ciljevi radionice su bili: razmotriti moguće naredne projekte u oblasti prevencije ovisnosti i promocije zdravlja, ohrabriti preduzimanje aktivnosti i umrežavanje za održivost rezultata JUPPO projekta, upoznati se sa postojećim evropskim standardima kvaliteta i rješenjima koja se koriste u Austriji /Njemačkoj/Švicarskoj/Italiji, razvijati ideje i koncepte uključujući strategije zagovaranja kojim se

promoviše strukturalni razvoj u oblasti prevencije ovisnosti (zasnovano na dokumentima i povjerenju ukazanom od strane kreatora politike u oblasti prevencije ovisnosti) i dr.

Februar-septembar 2016. – priprema konferencije

Od februara do septembra održano je nekoliko sastanaka na kojima su predstavnici organizacija vršili pripreme za završnu konferenciju JUPPO projekta.

22.9.2016. – Konferencija Otvorimo puteve u zdraviju budužnost

22. septembra ove godine, u hotelu Terme na Ilidži, održana je konferencija Otvorimo puteve u zdraviju budućnost koja je ujedno predstavila završnicu projekta Jednogodišnje stručno usavršavanje i strukturalno umrežavanje za ključne aktere prevencije ovisnosti u BiH 2014. – 2016. – JUPPO.

Na konferenciji su se okupili mladi ljudi, predstavnici svih nivoa vlasti, predstavnici nevladnih organizacija, javnih ustanova, obrazovnog sektora koji su govorili o bitnosti rada na prevenciji ovisnosti kod djece i kod mladih.

23.9.2016. – Evaluacija JUPPO projekta

23.9.2016. godine u Sarajevu je urađena evalucija JUPPO projekta na kojoj su prisustvovali predstavnici svih organizacija uključenih u JUPPO projekat. Razgovaralo se o postignutim ciljevima projekta kao i o planovima za nastavak saradnje i dalji rad na prevenciji ovisnosti u BiH

Podršku u postizanju ciljeva pružio je upravni odbor projekta kojeg čine i tri predstavnika iz Ministarstva za ljudska prava i izbjeglice BiH, Ministarstva sigurnosti BiH te Ministarstva civilnih poslova BiH.

22.10.2016. godine – Izlet na Risovac

Predstavnici nekoliko organizacija koje su učestvovali u JUPPO projektu organizovali su druženje i edukaciju za mlađe na Risovcu. Mladi su se sastali u prostorijama Omladinskog kluba "Pod istim suncem" iz Jablanice. Nakon upoznavanja izvršni direktor je upoznao prisutne sa dosadašnjim radom ove organizacije.

Za mlađe je organizovan obilazak dijela Parka prirode Blidinje koji se nalazi na području općine Jablanica i znamenitosti koje se nalaze u njemu. Tako su mlađi obišli nekropolu sa stećcima (lokalitet Dugo polje), Blidinsko jezero, a na kraju su posjetili i skijaški centar.

Tokom obilaska za mlade je organizovano i nekoliko edukativno/zabavnih radionica. Mladi su uživali u druženju, prirodi i čistom zraku.

Projekt JUPPO se realizuje u periodu od novembra 2014. do septembra 2016. godine.

Budi muško klub Jablanica (BMK)

Budi muško klub Jablanica je osnovan s ciljem promocije zdravih životnih stilova osporavajući rodne stereotipe. Aktivni članovi BMK-a će imati priliku da budu vršnjački edukatori svojim drugarima.

Budi muško klub dio je projekta koji CARE International Balkan sa sjedištem u Sarajevu i kancelariji u Banjoj Luci provodi u partnerstvu sa Asocijacijom XY (Sarajevo), Perpetuum Mobile (Banja Luka) i Snaga Mladih (Mostar) i drugim organizacijama među kojima je i Omladinski klub „Pod istim suncem“.

Projekat omogućava edukaciju o životnim vještinama mladićima i djevojkama širom Bosne i Hercegovine o pitanjima vezanim za njihov zdrav razvoj kroz rješavanje problema interpersonalnog nasilja i neravnopravnih rodnih normi. Projekat će trajati do 31.08.2017. godine, sa mogućnosti produženja u narednom trogodišnjem periodu. Projekat podržava Ambasada Švajcarske u Bosni i Hercegovini, Austrijska razvojna agencija ADC, švajcarska fondacija OAK i CARE Njemačka-Luksemburg. Ciljnu grupu čini preko 10.000 mlađih, a fokus će biti na socijalno isključenim mladim osobama, a projekat se provodi u preko 10 općina i gradova širom Bosne i Hercegovine među kojima je i općina Jablanica.

Projekat promoviše pozitivne maskulinitete i pristupe razvoja mlađih za rad sa mladima za vrijeme kritičnog perioda adolescencije kako u formalnom obrazovnom sistemu tako i kroz rad sa mladima u zajednici.

Ovaj projekat će osnažiti kako kapacitete edukatora tako i omladinskih radnika kroz trening i razvoj pedagoških alata koji podržavaju mlađe ljudi za vrijeme važnog perioda tranzicije u zrelo doba. Projektom je predviđena saradnja sa kantonalnim i entitetskim ministarstvima obrazovanja i zdravlja u razvoju i/ili poboljšanju učenja o životnim vještinama u školama kako bi što veći broj mlađih ljudi usavršio te vještine i dostigao svoj potencijal. Kampanja za borbu protiv nasilja na državnom nivou će biti razvijena u saradnji sa partnerima, korisnicima i ekspertima kako bi mlađi ljudi saznali koje su alternative nasilju u rješavanju konflikata.

Sastanci Budi muško kluba

Preko 20 sastanak članova Budi muško kluba Jablanica održano je u 2016. godini na kojima su diskutovane teme iz Priručnika M, problemi djece i mlađih u školama i lokalnoj zajednici vezani za vršnjačko nasilje, pušenje, konzumiranje alkohola i drugih opojnih sredstava, rodno zasnovano naselje. Na sastancima se vršilo planiranje aktivnosti BMK Jablanica, pripremale radionice u školama, kamp na jablaničkom jezeru, kampanje, te se izvještavalo o provedenim aktivnostima.

Trening za vršnjačke edukatore

Trening za vršnjačke edukatore održan je u Omladinskom klubu „Pod istim suncem“ 27. i 28. februara za 6 članova i članica Budi muško kluba Jablanica koji su u narednom periodu provodili radionice u Srednjoj školi Jablanica. Trening su uz podršku kluba organizovali treneri partnerske organizacije „Snaga mlađih“ iz Mostara.

Radionice u srednjoj školi u Jablanici

U 2016. godini članovi i članice Budi muško kluba Jablanica su organizovali ukupno 25 jednosatnih radionica za učenike srednje škole u Jablanici. U svakom od 5 odabranih razreda organizovano je pet radionica na teme: Šta je to to što zovemo rod?, Šta je nasilje?, Zdravlje, spolno prenosive infekcije i HIV/AIDS, Šta su droge i "Izražavanje sopstvenih osjećanja". U radionicama je učestvovalo preko 120 mlađih.

Trening na Jablaničkom jezeru

U augustu (4. i 5.) je na jablaničkom jezeru održan trening za 13 članova i članica Budi muško kluba Jablanica. U sklopu treninga je održana radionica „Razumjevanje ciklusa nasilja“, planiranje „Reaguj ljudski“ kampanje, te snimanje video i foto materijala koji se koristio u kampanji kao i u svrhu promocije Budi muško kluba i njegovih aktivnosti. Aktivnosti su uz pomoć Omladinskog kluba organizovali članovi i članice BMK Jablanica.

Trening u Neumu i Institut liderstva na Sutjesci

Dvije članice BMK Jablancia učestvovale su na treningu u Neumu od 22. do 25. juna gdje su učile kako organizovati 5 novih radionica u školama, koje su: Razumjevanje ciklusa nasilja, Šta radim kada sam ljut/ljuta?, Od nasilja do poštovanja u intimnim vezama, Šta su droge?, i Seksualno prenosive bolesti. Učesnice su na treningu također predstavile provedene aktivnosti BMK Jablanica, kao i plan za naredni period.

U programu kampa „Institut liderstva“ koji je održan u Nacionalnom parku Sutjeska učestovalo je 5 članova i članica BMK Jablanica, gdje su učili o vještinama liderstva.

„By-stander“ kampanja povodom dana mlađih – 12.08.

Od 11. do 13. augusta u BMK Jablanica je organizovao „By-stander“ kampanju povodom 12.08., Međunarodnog dana mlađih. Petnaest članova BMK učestvovalo je u organizaciji nekoliko događaja od kojih su najbitniji potpisivanje deklaracije protiv nasilja, postavljanje plakata sa porukama mlađih protiv nasilja u cijelom gradu, košarkaška igra „Budi muško – igraj fer“, dijeljenje čokoladica sa porukama, crtanje grafita, kao i turnir u malom nogometu u kojem je učestvovalo 6 ekipa i preko 30 mlađih. U aktivnostima je učestovalo preko 300 djece, mlađih i drugih građana općine, a deklaraciju je potpisalo preko 150 osoba.

Druge aktivnosti članova BMK Jablanica

Članovi i članice BMK Jablanica su sa dva tima učestvovali na turniru u odbojci koji je organizovamo BMK Mostar, u Mostaru, te osovjili put u Banja Luku gdje su učestvovali u uličnoj kampanji, u mjesecu augustu.

BMK Jablanica je učestvovo i u drugim brojnim aktivnostima Omladinskog kluba –Centra gnijezdo za djecu, JUPPO projekat, radionica lutkarskog teatra, magična noć za djecu i veslački maraton.

Mladi za kulturu

Projekat "Mladi za kulturu" je nastavak prijašnje prakse organizovanja predstava za građane Jablanice, sa posebnim fokusom na djecu i mlade. Cilj projekta bio je podizanje svijesti i obrazovanje mlađih o kulturi i pozorišnoj umjetnosti. Kao specifične ciljeve projekat je imao obučavanje i uključivanje mlađih u kreiranje kulturnih sadržaja u općini Jablanica, pružanje prilike mladima i građanima da prisustvuju kulturnim sadržajima, kvalitetno ispunе slobodno vrijeme te da ih se potakne da se bave kulturom u budućnosti.

U periodu od 01.08. do 31.12.2016. godine organizvane su 3 predstave u sklopu ovog projekta kojima je prisustvovalo oko 480 gledalaca. Predstave koje su organizovane su: Stan-up komedija Peđe Bojovića "S nogu", predstava "Mujo, Suljo i Fata u društvu spektakla", i novogodišnja predstava za djecu "Deda Mrazova tvornica igračaka".

Izložba fotografija „Razlike inspirišu“

Omladinski klub je, u saradnji sa UNDP BiH, organizovao izložbu pod nazivom „Razlike inspirišu“ u prostorijama kluba od 29.7., do 15.08. 2016. godine.

Izložba fotografija „Razlike inspirišu“ je nastala kao rezultat istoimenog foto konkursa. Svrha foto konkursa „Razlike inspirišu“ koji su organizovali UNESCO, UNICEF i UNDP BiH u sklopu projekta „Dijalog za budućnost“ u saradnji sa portalom Fotografija.ba, jeste promovisanje i dizanje svijesti kod građana o važnosti promovisanja dijaloga, tolerancije i suživota u cijeloj Bosni i Hercegovini.

Izložbu je posjetio veliki broj mlađih, đaka i drugih građana općine Jablanica.

Vijeće mlađih općine Jablanica

Omladinski klub „Pod istim suncem“ je u toku 2016. godine učestvovao u svim sastancima i aktivnostima Vijeća mlađih općine Jablanica. U sklopu aktivnosti Vijeća mlađih Omladinski klub je u nekoliko navrata bio domaćin posjeta mlađih iz drugih vijeća mlađih i omladinskih nevladinih organizacija, te organizovao različite aktivnosti u saradnji sa Vijećem mlađih. Predsjednik skupštine Vijeća mlađih općine Jablanica je član Omladinskog kluba.

Learning indeed – Euro-med projekat

"Learning indeed" je jednogodišnji projekat (01. septembar 2016. – 31.august 2017.) koji ima za cilj da doprinese razvoju interkulturalnog dijaloga među marginalizovanim mladima iz Euro-mediteranske regije obrazujući dvadeset mlađih o drugima i 'drugačijem', upoznavajući ih sa stereotipima, predrasudama, diskriminaciji i ksenofobiji, te načinima kako se boriti sa ovim negativnim trendovima.

Učenje o drugima i korištenje savremene tehnologije i sredstava izražavanja su preduslov za smanjenje ksenofobnog ponašanja i diskriminacije u interakciji sa drugima.

Aktivnosti se ralizuju na više nivoa: prvi je individualni nivo gdje će učesnici istraživati kulturu drugih na jedinstven i kreativan način. 'Virtualno putovanje' u drugu zemlju i učenje o njenim ljudima poboljšava međukulturalni dijalog. Planirani rezultat je kulturni vodič naklonjen mladima koji je razvijen za svaku od deset zemalja: Austriju, Bosnu i Hercegovinu, Hrvatsku, Crnu Goru, Bugarsku, Tursku, Egipat, Sloveniju, Tunis i Mađarsku.

Na drugom nivou je borba protiv negativnih trendova i ponašanja u regiji. Ovaj proces počinje od individualnog učenja i nastavlja se kroz edukaciju mlađih u sedmodnevnoj školi u Bosni i Hercegovini. Tu će im se pružiti prilika da nauče kako se boriti protiv ovih negativnih trendova. Osim učenja, škola će rezultirati lokalnim inicijativama koje će se realizovati u deset projektnih zemalja.

Na trećem nivou se odvija širenje dobrih praksi i kulture 'putovanja' te učenje širom regije, s ciljem da se indirektno dođe do više id 10.000 mlađih i drugih građana.

Obilježavanje 14 godina Instituta za razvoj mlađih KULT

Institut za razvoj mlađih KULT organizovao je 07. septembra 2016. godine „Večer sa prijateljima“ kako bi se prijateljima i partnerima zahvalio na dugogodišnjoj podršci i saradnji. Članovi Omladinskog kluba prisustvovali su programu koji je organizovan u Domu mlađih u Sarajevu. Tom prilikom Omladinskom klubu je dodijeljena zahvalnica za dugogodišnju uspješnu saradnju i doprinos radu Instituta.

Posjeta Asocijacije srednjoškolaca u BiH

Učesnici kampa „Walk this way“ koji je organizovao lokalni tim Asocijacije srednjoškolaca u Bosni i Hercegovini u saradnji sa AsuBiH na jablaničkom jezeru bili su u posjeti Omladinskom klubu Pod istim suncem. Poludnevna posjeta organizovana je 4. januara, a mlađima iz cijele BiH predstavljeni su programi i aktivnosti kluba.

Uređenje trim staze na brdu Križ

Volonterskim akcijama omladinski klub je radio na uređenju trim staze koja vodi ka brdu „Križ“ na čijem je vrhu urađen vidikovac. Ono što je bilo vidljivo pri izlasku na trim stazu je bilo da je staza zapuštena, te da se skoro i ne koristi. Sprave za vježbanje kao i sama stajališta za vježbanje su bila uništena i zarasla, a na nekim mjestima se nisu mogla ni primjetiti.

Volonterskim akcijama naši volonteri su radili na markiranju staze, proširenju staze, izradi stajališta sa odgovarajućim spravama za vježbe... Pored navedenog postavljene su info table sa osnovnim informacijama o trim satzi kao i table sa eko porukama. Također zamjenjene su dotrajale klupe a i postavljeno je i nekoliki novih.

Omladinski klub je poslije uređenja trim staze postavio promotivnu tablu kako bi svi građani i turisti mogli da se informišu o osnovnim detaljima trim staze. (dužina, stajališta, sprave za vježbanje, vidikovac i sl)

Putem ekoloških radionica koje je omladinski klub realizovao uticali smo na mlade, srednjoškolce o podizanju svijesti kod mladih o zaštiti i očuvanju prirode.

U gradskom parku Omladinski klub je organizovao prezentaciju projekta. Prezentacija u parku je obuhvatila je i radionice o zaštiti čovjekove okoline, izložbu slika sa aktivnosti, promociju turističkih potencijala Jablanice i sl.

Projekat je realizovan u saradnji sa eko sekcijom Srednje škole Jablanica ii Lokalnim volonterskim servisom.

Projekat je promovisan putem RTV Jablanica i web portala. Preko dvadeset medijskih objava je bilo za vrijeme implementacije projekta.

Aktivnosti koje su realizovane:

- prokresavanje staze /proširivanje dijelova koji su zarasli/
- čišćenje terena predviđenih za vježbanje
- iznošenje materijala i opreme na trim stazu /pjesak, cementa, grede, sprave, klupe na predviđene lokacije/
- postavljanje novih klupa i zamjena daske na starim
- mapiranje staze od početka do kraja/putokazi/
- postavljanje novih sprava za vježbanje
- postavljanje tabla sa ekološkim porukama
- postavljanje info tabli sa osnovnim elementima trim staze

Projekat podržali:

Općina Jablanica

OKC Banja Luka

KULT Sarajevo

U aktivnostima je učestvovalo 50 volontera koji su ostvarili 400 volonterskih sati.

LVS Jablanica

Volonteri Lokalnog volonterskog servisa Jablanica koji djeluje u sklopu Omladinskog kluba su u 2016. godini učestvovali u nekoliko volonterskih akcija među kojima se ističe uređenje Trim staze na brdu "Križ"

Volonteri su aktivno radili na volonterskim akcijama i programima:

- rad sa djecom u dnevnom centru
- uređenje dvorišta i igrališta za djecu /prostor iza zgrade kina/
- veslački maraton /tehničke pripreme za nesmetano održavanje maratona/
- akcije na uređenju Trim staze
- organizacija Čarobne noći u parku za djecu i odrasle
- priprema novogodišnje predstave za djecu
- učešće u ekološkoj radionici organizovanoj od omladinskog kluba

U 2016.godini 60 volontera je učestvovalo u organizovanim aktivnostima, programima i akcijama i ostvarilo preko 600 volonterskih sati.